

SZÁNTHÓ IMRE

grafikusművész

Budapest, 1925. szeptember 25. – Szentendre, 1998. április 5.)

A Szentendre Város Díszpolgára kitüntetést 1998-ban, posztumusz kapta meg

Autodidakta művész, „Szentendre szerelmese” volt.

1930-ban nagyapja, Szőke Lajos színész, a Nemzeti Színház epizodistája nyugdíjazása előtt úgy döntött, hogy családjával együtt Budapestről szentendrei nyaralójába költözik.

Elemi iskoláit a Püspök utcában (a mai Templomdombi Iskolában) végezte, majd a Budapesti Mátyás Gimnáziumba került. Már ekkor sokat rajzolt, városi csatangolásai során számos – akkor még gyakran Szentendre utcáin, plein air-ben dolgozó – festőt ismert meg. Szamosi Sós Vilmos szentendrei szobrász, iskolai rajztanára felismerte virtuóz rajzkészségét, Szánthó nála tanulta meg a mesterség alapjait.

1947-ben, Szamosi Sós ajánlásával a Goldberger textilgyár helyezkedett el textiltervezőként. Itt több mint 20 éven át nagyüzemi textilterveket, kézi festésű textileket, kendőket tervezett, később, a 60-as évek közepétől a gyár dekorátora lett. Közben megalapította a Mini Goli Galériát, ahol rendszeresen kiállításokat szervezett szentendrei művészeknek, előadásokat tartott, cikkeket írt róluk üzemi lapjukban, a Textiléletben.

1969-ben ő nyújtott először támogatást a Vajda Lajos Stúdiót majd csak 1972-ben megalapító fiatal, autodidakta művészeknek, akik a Szamárhegyen megvásárolt ingatlanában, a Gröschl Vendéglő hajdani pinceházában állíthattak ki először. Szánthó ebben az épületben (a későbbi Dalmát házban) több kiállítást is rendezett. Ezekkel, valamint a Mini Goli Galériában rendezett tárlatokkal nagyon sok elfelejtett vagy félreállított szentendrei festőre hívta fel a figyelmet. Nagy vágya volt, hogy a Dalmát házban egyszer karikatúra-galéria nyíljon.

Szánthó Imre számos grafikai technikával és műfajban alkotott, rajzai, akvarelljei mellett készített linómetszeteket (ezekből az első 1962-ben a szentendrei Boromissza-emlékkiállítás alkalmából született meg), a Szentendrei Grafikai Műhely megalapításától, 1981-től haláláig évente egy, de gyakran több szerigráfia-sorozatot is nyomtatott. Emellett karikatúrákat, újságrajzokat, alkalmi postabélyegző-terveket, plakátokat is tervezett és készített.

Első bemutatkozását 1949-ben szervezte meg Szentendrén. Ehhez a Városháza nagytermét bérelte ki két egymást követő vasárnapra. 10 évvel később – ismét önálló akcióként – egy Szentendre Fő terén bérelt üzlethelyiségben a karikatúráit állította ki.

1951-től szerepelt csoportos kiállításokon. Kezdeményezője volt az ugyanebben az évben megnyílt, a II. világháború után az első Szentendrei Tárlat megrendezésének, melyen akkor 28-30 művész állított ki.

Szánthó Imre rendkívül erősen kötődött Szentendréhez, magáénak érezte a várost, s ez a szeretet árad munkáiból is. Magánkiadásában megjelent Mesevárosom Szentendre című minikönyvét (1980) és Szentendrei pillanatok – Írások egy komódfiókból kötetét (1991) Pogány Ödön Gábor így méltatta: *"Szánthó Imre ... nem kíván idegenforgalmi grafikát készíteni, mert mindenek előtt szívére hallgat, amikor szeretett városáról vall. Rendkívüli érzékenységgel figyel, miként értik évszázadok sóhaját, reményeit, munkakedvét, életörömét a műtörténeti formák, s hogyan reagál a mai ember a régiek üzenetére, alkotóképességük nemes bizonyítékaira."*

Grafikus munkássága mellett Szánthó Imre sokat írt. Színes visszaemlékezései a város művészeiről és a város hajdani eseményeiről szóló karcolatai – 1970-ben befejezett, Padlásszobám című, kéziratban maradt regényének epizódjai – a Pest Megyei Hírlapban jelentek meg.

1980-ban *Életem egy lyukasóra* címmel a Magyar Televízió készített róla portréfilmet, Wiedermann Károly rendezésében.

1981-ben a Pest Megye Múzeumiért emléklakettet, 1985-ben Szentendre Város Pro Urbe-díját kapta meg, de sajnos már nem vehette át a neki halálakor már megítélt Szentendre Város Díszpolgára kitüntetését.

Forrás:

Kertész Péter: Számptalan világmeváltó ötletem feneklett meg – Beszélgetés Szánthó Imrével. Szentendrei Műsor, 1979. január.

S. Nagy János: 90 éve született Szánthó Imre. Szentendre és Vidéke, 2015. szeptember 11.